

[Justitsministeren]

er tale om nogen forringelse af retsplejeloven, og jeg er også enig i, at man i virkeligheden kan tale om, at valgfriheden, adgangen til at gennemføre forskellige former for undersøgelse, også eksisterer i fremtiden efter det forslag, der er fremsat, idet vi altså har tilkendegivet, at det nu alene er undersøgelsesretter, som kan være for åbne eller lukkede døre. Hovedsigtet vil være åbne døre, og at der ikke nedsættes kommissionsdomstole, som er en misvisende betegnelse.

For at præcisere, hvad jeg tidligere sagde til fru Ebba Strange, er det efter min opfattelse naturligt, at det er justitsministeren, der træffer denne afgørelse, og uanset om det sker i forbindelse med, før eller efter et samråd med Folketingets Retsudvalg, er det altid ministerens og dermed regeringens afgørelse. Når det er naturligt, at det er ministerens, er det bl.a., som jeg var inde på, fordi det også er ministeren, der træffer beslutning om ophævelse af tavshedspligten.

Hr. Glistrup nævnte ombudsmandens redegørelser generelt. Jeg opfatter hverken ombudsmandens redegørelser eller de beretninger, der kommer fra en undersøgelsesret, som noget, der blot minder om en dømmende udtalelse eller en dømmende dom, hvis jeg må bruge det udtryk. Der bliver afgivet redegørelser, og de kan så føre til, at der tages yderligere initiativer, at der gennemføres tjenestemandssager, at der tages retslige skridt, at der gives advarsler eller tilsvarende. På samme måde når det gælder ombudsmandens redegørelser, som regering og administration må forholde sig til, og så er det i sidste ende regeringens og administrationens ansvar, om man vil efterleve dem eller ej.

Hermed sluttede forhandlingen.

*Afstemning***Ændringsforslag nr. 1**

forkastedes, idet 10 stemte for, 105 imod.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes, idet 27 stemte for, 86 imod.

Ændringsforslag nr. 3

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4

forkastedes, idet 10 stemte for, 105 imod.

Ændringsforslag nr. 5, § 1 med de foretagne ændringer og § 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

27) Anden behandling af lovforslag nr. L 51:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Maskeringsforbud).

Af Knud Lind (FP) m.fl.

(Fremsat 31/10 89. Første behandling 23/11 89. Betænkning 28/5 90).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

*Forhandling***Knud Lind (FP):**

Da dette lovforslag var til første behandling for et halvt år siden, udtalte justitsministeren, jf. Folketingstidende spalte 2227 og spalte 2228, følgende:

»Som det er fremgået af statsministerens åbningsredegørelse, agter regeringen at fremsætte et lovforslag, der bl.a. har til formål at effektivisere indsatsen imod husbesættelser m.v., og heri indgår som bekendt også overvejelser om at indføre regler om forbud mod maskering.

Jeg har så sent som den 25. oktober 1989, dvs. kun 6 dage før fremsættelsen af det lovforslag, vi behandler i dag, besvaret et spørgsmål fra fru Kirsten Jacobsen om maskeringsforbud. I sva-

[Knud Lind]

ret oplyste jeg, at det er min opfattelse, at der bør gennemføres et maskeringsforbud, men at overvejelserne om den nærmere udformning af et sådant forbud endnu ikke er tilendebragt.«

I spalte 2228 siger justitsministeren i sidste afsnit om Fremskridtspartiets forslag:

»Sammenfattende må jeg som min vurdering af forslaget sige, at det skønt rigtigt i sit sigte er behæftet med sådanne uklarheder, at det ikke er egnet til vedtagelse i sin nuværende form.«

Den konservative ordfører, hr. Helge Adam Møller, startede som bekendt med at citere »I alle de riger og lande« – så gik taletiden med det – men sagde dog, jf. spalte 2234, sidste afsnit:

»Jeg må derfor konkludere, at det foreliggende lovforslag indeholder nogle uklarheder, som gør, at det ikke er egnet til vedtagelse. Men jeg ser frem til, at det vil lykkes for regeringen at få udarbejdet et forslag, som har samme formål som det foreliggende, men som ikke samtidig vil give administrative problemer for de betjente, der oftere og oftere står ansigt til ansigt med voldelige, maskerede BZ'ere.«

Så smukt kunne det siges.

Det var mindre smukt fra hr. Bjørn Elmquists side, men dog mere kontant. Jf. spalte 2240 sagde hr. Bjørn Elmquist: »Duer ikke – om igen! Og så deltage, når nu justitsministeren forhåbentlig inden længe kommer med et bedre forslag.«

CD var lidt mere positive, selv om man egentlig talt ikke rigtig fik at vide, hvor de var henne. Nu var det også hr. Arne Melchior, der var ordfører, så det kan være årsagen til det.

Jeg vil gerne takke, hvis justitsministeren har tid til at høre efter; jeg går ud fra, at det ikke er dommerundersøgelsen, for den er vi færdige med.

Dette spørgsmål drejer sig om maskering – jeg kan se, at maskerne ikke er helt rigtigt på plads – og reelt om, at ministeren har været så venlig at udarbejde det helt rigtige lovforslag i Justitsministeriet. Efter svadaerne ved første behandling har justitsministeren haft et halvt år til at udarbejde den helt rigtige lovtekst, og det har vi selvfølgelig taget ad notam. Jeg takker justitsministeren, Det Konservative Folkeparti, regeringen og fru Kirsten Lee, fordi man har været så venlig at lytte til os og lave et rigtig godt ændringsforslag, der kører lige efter bogen.

Jeg vil godt spørge hr. Bjørn Elmquist – hvis hr. Bjørn Elmquist har tid til at høre efter – om dette heller ikke duer, for sidste gang sagde hr. Bjørn Elmquist: Duer ikke, om igen! Nu må vi have noget fra ministeriet – og nu har vi fået noget fra Justitsministeriet.

Derfor forventer vi nu, hvis alt det, man tidligere har sagt, skal stå til troende, at man kan stemme for dette lovforslag nu, hvor Justitsministeriet og justitsministeren har sørget for, at lovteksten er meget fin, og at det skulle være det bedste af det bedste. Man har brugt et halvt år i Justitsministeriet til at udarbejde denne tekst.

Jeg må bede om – og det er jo en hel selvfølge – fuld tilslutning til lovforslaget.

Mimi Jakobsen (CD):

I CD's folketingsgruppe er vi principielt enige i, at det ville være ønskeligt med et forbud mod, at man bar maske i tilfælde som dem, vi har været udsat for.

Nogle af os er i tvivl om det fornuftige i at lave en regel, som efter nogles mening ikke kan administreres. Det mener vi nedbryder retssikkerheden.

Vi kunne roligt imødesee, at de, der ønsker at provokere med dette, naturligvis vil afprøve alle de varianter over temaet, som findes, forskellige former for masker og tildækninger og optræden forskellige steder, og det ønsker vi egentlig ikke at medvirke til.

På den anden side er vi i gruppen enige om, at det ville være rart, hvis det kunne præciseres på en sådan måde, at det kunne administreres, og principielt er vi enige i, at det er uacceptabelt, at man kan deltage i den slags aktiviteter uden at vise, hvem man er, og stå ved, hvad man foretager sig.

Af de bemærkninger, jeg her har gjort, vil det altså fremgå, at Centrum-Demokraternes folketingsgruppe vil stemme forskelligt ved afstemningen om ændringsforslaget. Nogle synes, at administrationen af dette er blevet muliggjort ved det ændringsforslag, der er stillet. Vi er andre, der med al respekt for udformningen og for dem, der har foretaget den, ikke synes, at det er så genialt igen. Centrum-Demokraternes folketingsgruppe er kort sagt delt i denne sag.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

[Knud Lind]

Der har været noget maskeringstvivil i CD, kan jeg forstå, men for at det ikke skal komme bag på nogen, vil vi meget gerne efter de fantastiske taler, der var ved første behandling, og efter at justitsministeren har været så venlig at stille et ændringsforslag, i henhold til forretningsordenen begære, at der bliver afstemning om ændringsforslaget, således at vi kan se, om man nu også rigtig følger det op, man har sagt.

Justitsministeren (Engell):

Det er ingen hemmelighed, at jeg selv tidligere har givet udtryk for sympati for tanken om at indføre et maskeringsforbud. Det fremgår også af et af de forslag, som var til eventuel overvejelse i den snart forgangne folketingssamling.

Vi har i Justitsministeriet nøje fulgt udviklingen på dette område. Maskeringsforbud kendes i Vesteuropa alene i Vesttyskland, og vi har endnu ikke modtaget detaljerede oplysninger om erfaringerne derfra.

Vi har ydet teknisk bistand til udarbejdelsen af ændringsforslaget fra Fremskridtspartiet, men jeg må skuffe hr. Knud Lind og meddele, at vi ikke kan støtte det, uanset at det teknisk set er udformet mere korrekt end Fremskridtspartiets oprindelige forslag.

Knud Lind (FP):

Jeg er dybt forundret, for det kan altså ikke være rigtigt, at justitsministeren ved første behandling sagde, at vort lovforslag i den daværende form var uegnet til vedtagelse, hvorefter vi anmodede Justitsministeriet om at udarbejde den helt rigtige tekst, hvilket man gjorde, og det skal justitsministeren have tak for, hvorefter det stadig væk ikke er rigtig velegnet; jeg forstod, at det var af tekniske årsager. Jamen det kan ikke være rigtigt, for så er der noget galt.

Vi har i dag haft en diskussion i salen om lovforslag nr. L 78 om kreditaftaler, hvor det lå i luften, at Justitsministeriet ikke var, hvad det havde været. Vi forsvarede Justitsministeriet med næb og kløer, fordi vi stadig væk mener, at der er virkelig dygtige folk derovre. Nu viser det sig så, at den øverste chef for Justitsministeriet løber fra det arbejde, som embedsmændene har brugt et halvt år på. Justitsministeren har fra denne talerstol sagt, at vores forslag var uegnet, og Venstres ordfører, hr. Bjørn Elmquist, sagde: »Duer ikke – om igen!« Når lovforslaget så endelig fremsættes med Justitsministeri-

ets velsignelse, skal man fra denne talerstol høre, at justitsministeren desværre ikke kan stemme for det. Det er det rene galimatias.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Jeg tror, at alle partier ofte har glæde af, at Justitsministeriet bistår os med at udarbejde tekniske ændringsforslag og bistår os teknisk i det hele taget.

Jeg må sige, at efter at vi har oplevet det misbrug af bistanden, som hr. Knud Lind prøver her, må vi forudse, at det i fremtiden kan blive sværere at få den tekniske bistand, og hvis nogen burde beklage det, er det først og fremmest hr. Knud Lind.

Justitsministeren (Engell):

Hr. Knud Lind forveksler to ting. At forslaget er teknisk velskabt, er ikke ensbetydende med, at det politiske indhold kan accepteres. Det beklager jeg at måtte sige til hr. Knud Lind, og derfor må vi som sagt stemme imod ændringsforslaget såvel som imod hele hovedforslaget. Hr. Knud Lind må skelne mellem den tekniske udformning af forslaget og dets politiske indhold.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Justitsministeren glemmer noget. Den politiske del ordnede vi ved førstebehandling. Da var den hjemme, og dér var det den tekniske udformning, det var galt med. Den har vi nu ordnet ved andenbehandlingen, og så skulle den være på plads.

Så må jeg sige til justitsministerens talende redningsplanke, hr. Ole Espersen, at vi har stillet nogle spørgsmål.

Spørgsmål 4 lyder: På baggrund af kritikken ved første behandling af formuleringen af den foreslåede § 134 b, stk. 3, udbeder udvalget sig – det er altså inkl. hr. Ole Espersen – ministerens forslag til omformulering af bestemmelsen i relation til grundlovens bestemmelser om demonstrationsfrihed.

Spørgsmål 5 lyder: Hvorledes skal den foreslåede § 134 b efter ministerens opfattelse udformes, hvis den skal være anvendelig i praksis?

[Knud Lind]

Og så er det nærmest misbrug, hvis man skulle stille svaret som ændringsforslag. Den skinbarlige sandhed må i visse tilfælde ikke bruges.

Det er sådan set det, man taler om her. Man må ikke spørge om den slags ting og bagefter bruge det svar, man får, til et ændringsforslag. Det er fantastisk!

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Hr. Knud Lind er undertiden ligesom hr. Glistrup en overraskelsesmand, og det har forekommet noget overraskende, at hr. Knud Lind ønsker, at hans egen omformulering, om jeg så må sige, af sit lovforslag skal til afstemning.

Vi har ikke i Socialistisk Folkeparti noget som helst imod, at Fremskridtspartiet omformulerer sine egne lovforslag, og derfor vil vi undlade at stemme.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Vi står her med dokumentation for, at Fremskridtspartiet er et ualmindelig vanskeligt parti at lave noget fornuftigt sammen med. Fremskridtspartiet havde fremsat et forslag, som Kristeligt Folkeparti var enig i indholdet af.

Så er det lykkedes at få strikket en sagligt bedre udformning af forslaget sammen, og den vil – efter traditionen i Tinget – uden videre blive godkendt af Tinget, sådan at vi til syvende og sidst alle sammen kunne komme til at foretage en afstemning om noget, der var vel beskrevet og vel udformet.

Hr. Knud Lind kan åbenbart ikke bære, at der ikke er tilstrækkeligt med publikum i salen, og derfor skal hele folket kaldes til afstemning. Det ender med, at vi får et dårligere udformet forslag at stemme om. Men Kristeligt Folkeparti er altså enig i indholdet og i hensigten med det, og vi vil selvfølgelig stemme for det stillede ændringsforslag.

Vi håber da, at resten af Folketinget vil undlade at straffe os andre, selv om man ønsker at straffe hr. Knud Lind for hans ubehjælpssomme måde at tackle denne sag på, og det kunne man, hvis alle ville gøre som Socialistisk Folkeparti, nemlig undlade at stemme.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Dette forslag handler om demaskering, men det er ikke pokerspil, hvor man sidder og dækker. Ved førstebehandlingen ordnede vi den politiske del, den var helt hjemme, men der var bare det med den tekniske udformning, der desværre ikke var hjemme. Den er nu hjemme ved anden behandling.

Så er det fantastisk at høre, at Kristeligt Folkeparti kan sige, at det ender med, at vi får et dårligere forslag. Jamen ændringsforslaget er udarbejdet af Justitsministeriet! Den konservative ordfører kom efter at have citeret B. S. Ingemann ind på, at vi måtte vente og se, hvad regeringen kom frem til. Regeringens justitsminister kom frem med det helt rigtige. Derfor venter vi også på en klarmelding fra Det Konservative Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

I anledning af hr. Glønborgs i øvrigt sobre, korrekte og logiske indlæg skal jeg oplyse hr. Glønborg om, at han gjorde hr. Knud Lind uret ved at tro, at det var, fordi hr. Knud Lind ville have publikum på. Ønsket om afstemning – men det har hr. Glønborg åbenbart ikke været tilskuer til – kom fra fru Mimi Jakobsen, som på denne talerstol meddelte, at når vi skal stemme om ændringsforslaget, vil det vise sig, at CD's gruppe er delt. Dermed kom det altså ind i billedet, at vi pludselig skulle til at fravige Folketingets almindelige praksis med, at når en forslagsstiller ønsker en teknisk forbedring af sit forslag til brug for tredje behandling, er det noget, der i og for sig sker automatisk og med respekt fra stort set alle sider.

Derfor synes jeg i og for sig også, at hr. Leif Hermanns indlæg var ulogisk. Når hr. Leif Hermann anerkender den praksis, som SF af og til har gavn af og Fremskridtspartiet af og til har gavn af, hvorfor kan hr. Leif Hermann så, når vi nu af fru Mimi Jakobsen er bragt i den situation, at der skal stemmes om ændringsforslaget, ikke sige: Jamen all right, så stemmer vi ja til ændringsforslaget. For der er vel ingen heller ikke i SF's gruppe, der er i tvivl om, at sandheden er, at det forslag, som Justitsministeriets embedsmænd har udformet, formentlig også efter SF's mening er bedre end det forslag,

[Glistrup]

som Fremskridtspartiet oprindelig fremsatte, og det er det, vi stemmer om ved ændringsforslaget, hvor vi overhovedet ikke tager stilling til det politiske som helhed. Vi tager stilling til, hvad der er teknisk bedst. Er det Fremskridtspartiets oprindelige forslag, eller er det det af Justitsministeriet udarbejdede? Derfor håber jeg, at alle kan stemme for ændringsforslaget.

Helge Adam Møller (KF):

Hr. Knud Lind ved godt, hvad dette drejer sig om. Det drejer sig ikke kun om, at der var tekniske problemer, da vi behandlede det første gang for et halvt år siden. Det var den ene del af det, men der var også politiske problemer. Det var netop det, justitsministeren nævnte for lidt siden.

Nu er de tekniske problemer stort set løst, men de politiske problemer er det ikke. Jeg lagde ikke skjul på i min ordførertale for et halvt år siden – og det blev da også opfattet klart og tydeligt – at Det Konservative Folkeparti havde den klare overbevisning og holdning, at vi mente, og det gør vi fortsat, at det ville være godt og rigtigt at få indført et maskeforbud. Vi syntes, det var naturligt og rigtigt og i overensstemmelse med dansk demokratisk tradition, at når man demonstrerer, står man også ved sine handlinger med åben pande. Det har ikke ændret sig.

Når alle tre regeringspartier om et øjeblik undlader at stemme til ændringsforslaget, og når vi på fredag stemmer imod ved tredjebehandlingen, hænger det sammen med, at vi politisk er uenige.

Så har man den overbevisning – det har i hvert fald jeg og mit parti – at så er der nogle overbevisninger, der er i konflikt med hinanden.

Den første overbevisning er, at vi siger, det er rigtigt og hensigtsmæssigt at få et maskeforbud. Den anden overbevisning er, at det er rigtigt og det mest hensigtsmæssige og det bedste, vi i øjeblikket kan, at have en borgerlig regering. Og den tredje overbevisning er så, at har man en borgerlig mindretalsregering, så bliver man nødt til i sådan en regering at stemme sammen; ellers kan man simpelt hen ikke beholde regeringsmagten, ellers kan man ikke virke som regering.

Her har vi altså et af de tilfælde, hvor vi ikke kan opfylde alle tre ting i samme afstemning, og

så er det for mig helt klart, at det, at vi har en borgerlig regering, en borgerlig styrelse, vejer langt mere til, end at vi kan få indført et maskeforbud.

Sådan er det, og derfor er det altså, at vi vil undlade at stemme om lidt, og at vi vil stemme imod på fredag.

(Kort bemærkning).

Kirsten Lee (RV):

Da flere nu har været inde på de politiske problemer, så lad os da tage fat på dem.

Der er ingen, der skal tro, at Det Radikale Venstre nærer nogen form for sympati for BZ'erne eller deres voldsmetoder. Men når vi ikke kan stemme for dette ændringsforslag, så er det såmænd, fordi vi egentlig ikke synes, at barnet er blevet særlig velskabt. Vi synes fortsat, at formuleringen er upræcis, på trods af at masser af mennesker i månedsvis har lagt sig i selen for at formulere noget brugbart. Og BZ'ernes destruktive fantasi kan uden større besvær omgå forslaget med paryk og solbriller.

Og hvad er for resten et anerkendelsesværdigt formål? Vi har her i landet en grundlovs-sikret ret til at forsamle os ubevæbnede og demonstrere fredeligt. Der er ingen, der skal vurdere, hvorvidt formålet er anerkendelsesværdigt eller ej. Men fredeligt skal det være.

For nogen tid siden var der en demonstration mod franske og tyske højrefløjsektremister, der udartede til optøjer, et sted oppe i Nordsjælland. En af arrangørerne sagde ved den lejlighed, at de, der arrangerer demonstrationer, på forhånd burde tilkendegive, at maskerede eller hætteklædte mennesker ikke var velkomne som demonstrationsdeltagere. Det synes jeg ville være konstruktivt.

Lad mig så endelig minde om, at forleden havde vi en debat her i salen om våbentransporter. I forbindelse med den debat udtalte hr. Helge Adam Møller, at det ikke er klogt at gennemføre lovgivning, som ikke kan håndhæves. Lad mig sige til venstrefløjen, at det var derfor, vi ikke stemte for forbudet mod våbentransporter. Og lad mig så sige til højrefløjen, at det er med præcis samme argumentation, at vi stemmer imod maskeringsforbudet.

Vi føler ikke i Det Radikale Venstre noget særskilt behov for at hejse ideologiske signalflag ved at gennemføre lovgivning, som vi ikke er overbeviste om konkret kan håndhæves.

[Kirsten Lee]

Derfor stemmer vi imod.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Ret skal være ret, og jeg forstår af hr. Glistrup's indlæg, at jeg har gjort hr. Knud Lind uret. Jeg beklager. Jeg var borte fra salen i et par minutter og fik refereret, da jeg kom ind, at det var hr. Knud Lind, der havde begæret afstemning. Jeg forstår, at det er Centrum-Demokraterne, som har bragt forvirring i billedet . . . (*Fra salen:* Nej!). Nå, undskyld, så er der slet ingen, der har bragt forvirring i billedet. Den er her bare! (*Munterhed*).

Men det er i det mindste ikke hr. Knud Lind, forstår jeg, og derfor vil jeg selvfølgelig gerne sige undskyld til hr. Knud Lind.

Knud Lind (FP):

Jeg er desværre i den situation, at jeg ikke kan modtage undskyldningen, idet jeg faktisk begærede afstemning. Men forinden havde fru Mimi Jakobsen fra denne talerstol meddelt, at når vi om et øjeblik skal stemme, vil CD's folketingsgruppe være delt. Derefter blev der trykket på knappen heroppefra, og da begyndte det at ringe. Sådan er historien altså strikket sammen.

Jeg vil nu også godt sige her, at det undrer mig, det, der kom fra fru Kirsten Lee. »Barnet er ikke særlig velskabt«, sagde fru Kirsten Lee. Nu siger den radikale førstedame altså om det forslag, som fru Kirsten Lees justitsminister i regeringen har strikket sammen, at det ikke er særlig velskabt. Det er jo fantastisk at høre, for justitsministeren har brugt et halvt år på at lave det til et velskabt barn, og Justitsministeriets folk har arbejdet virkelig hårdt med det. Og så skal man høre det her! Men jeg fik ikke rigtig at vide, om De Radikale ville stemme imod det eller de ville undlade at stemme.

Det, det drejer sig om, når man er så sur over denne afstemning, er jo reelt, at man godt vil ud af huset før tiden. Det kan så være, hvad det være vil, men vi betales jo for at være her.

Dernæst er det, fordi man reelt må bekende kulør; ligesom når man spiller poker, er der et tidspunkt, hvor kortene skal på bordet. Man ville godt have givet os ret i stilhed, men helst ikke ved at trykke på knapperne. Det var det, det drejede sig om. Det var den største vrede. Ja, jeg ved såmænd ikke, om vreden var størst

over, at man ikke kunne gå lidt tidligere, eller det var det andet. Men vrede var der over det.

Men når vi har hørt alle disse udgydelser ved førstebehandlingen, vil vi gerne have bekræftet dem via knapperne. Og nu må vi jo så håbe, at der er nået 90 medlemmer frem til salen i mellemtiden.

Justitsministeren (Engell):

Jeg skal blot kort sige til hr. Knud Lind, at jeg synes, de indlæg, der har været her fra talerstolen dels fra hr. Helge Adam Møllers side, dels fra fru Kirsten Lees side, ganske godt illustrerer bredden i den debat, der er her i Folketinget, og som jo også har været ført i Folketingets Retsudvalg.

Jeg føler også nok, at det kunne være rigtigt, at vi havde noget mere materiale om de tyske erfaringer, før der træffes beslutning i en så væsentlig sag. Det har vi rekvireret, og det vil vi formentlig få i løbet af sommeren. Det vil sige, at der så bliver lejlighed til på et senere tidspunkt at tage den sag op til fornyet drøftelse.

Det har jo været et synspunkt i sagen, at vi gerne ville hente erfaringer fra det eneste land i Vesteuropa, der har gennemført en sådan bestemmelse i den form, vi har diskuteret her i landet, og der bliver således lejlighed til at vende tilbage til spørgsmålet på et senere tidspunkt. Jeg vil selvfølgelig sørge for, at Folketingets Retsudvalg får det, når det materiale er tilgængeligt, og så bliver der mulighed for at drøfte den sag på ny i den kommende folketingssamling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1

vedtoges med 19 stemmer; 88 stemte hverken for eller imod.

§ 1, således ændret, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

28) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 78:

Forslag til folketingsbeslutning om indgreb mod konkursrytteri.

Af Lissa Mathiasen (S) m.fl.
(Fremsat 16/5 90).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Justitsministeren (Engell):**

Jeg har stor sympati for den grundholdning, som det beslutningsforslag fra Socialdemokratiet, vi her behandler, er udtryk for. Det drejer sig om bekæmpelse af konkursrytteri, og min indstilling til konkursryttere er helt på linje med den, der gives udtryk for fra forslagsstillerens side.

Konkursryttere bør bekæmpes effektivt. Kriminelle personer, der dækker deres lyssky aktiviteter bag en dyne af regnskabsrod og konkurser, udgør et skadeligt element i det økonomiske liv, en trussel mod seriøse forretningsdrevende og et dyrt bekendtskab for det offentlige, som næsten altid står med udækkede krav i deres konkursboer.

Inden man med disse gode og rimelige intentioner kaster sig ud i lovændringer, er det imidlertid efter min opfattelse nødvendigt at tænke sig godt om. Først må vi have undersøgt, hvordan de eksisterende muligheder for bekæmpelse af denne form for økonomisk kriminalitet er, og her er der grund til at minde om, at for bare 3 år siden vedtog Folketinget en lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. Formålet med lovændringen var bekæmpelse af økonomisk kriminalitet og forebyggelse af misbrug af konkurs- og selskabslovgivningen, altså det, vi betegner som konkursrytteri.

Med lovændringen blev der givet mulighed for en hurtigere og mere effektiv behandling af sager om økonomisk kriminalitet. Samtidig skete der bl.a. en skærpelse af straffebestemmelserne vedrørende manglende eller mangelfuld bogføring, og straffelovens regler om retighedsfrakendelse blev ændret, således at der blev givet hjemmel til frakendelse af adgangen til at indtage ledende stillinger i selskaber i forbindelse med dom for strafbart forhold.

Der var et bredt flertal for lovændringen i 1987. Alle partier stemte for undtagen SF og VS, der var repræsenteret i Folketinget dengang. Jeg mener, at der er to afgørende grunde til, at loven fra 1987 havde så bred opbakning, som tilfældet var.

For det første var der enighed om, at der skulle være mulighed for effektivt at bekæmpe økonomisk kriminalitet, også den form for kriminalitet, som det umiddelbart kan være svært at opklare, fordi forbyderen har dækket sine lovovertrædelser bag en dyne af regnskabsrod og konkurser.

For det andet var det en god og velgennemtænkt lov, fordi forarbejdet til loven var meget omhyggeligt. Grundlaget for loven fra 1987 var jo i første række betænkning nr. 1066 fra 1986, der blev afgivet af et udvalg om økonomisk kriminalitet, som den daværende socialdemokratiske justitsminister havde nedsat.

Betænkningens forslag blev efterfølgende behandlet i Straffelovrådet, og betænkningen blev sendt til høring hos en lang række sagkyndige instanser, bl.a. Straffelovrådet. Hørings-svarene kunne herefter også indgå i grundlaget for udformningen af loven.

På den baggrund mener jeg, det er vigtigt, at vi er lige så omhyggelige og grundige, inden vi laver om på reglerne igen. Spørgsmålet er i første række, om de gældende regler giver tilstrækkelig mulighed for effektiv bekæmpelse af konkursrytteri.

Jeg mener, at Socialdemokratiet med det beslutningsforslag, man har fremsat, på en, vil jeg nok sige, uklog måde lægger op til kort proces, ligesom prinsessen i eventyret om Klods Hans, der hvæsed: »Duer ikke, væk!«, næsten inden bejlerne var kommet ind ad døren. Jeg mener ikke, der er tilstrækkeligt grundlag for at sige »Duer ikke, væk!« om de nye regler, som jo immervæk blev vedtaget i 1987.